

О вредности докумената процурелих из Стејт Департамента, које ових недеља на увид постепено даје организација Викиликс, писало се много. Не желећи тренутно да улазимо у детаље и рукавце ове дебате, рећи ћемо само толико да сматрамо да је поменута грађа вредна озбиљне пажње.

Код критике извора полазимо од два питања: да ли је документ аутентичан? да ли је веродостојан? Како одговор на прво питање можемо да добијемо само увидом у дневнике сервера америчке владе, што нам зацело не би било дозвољено, остаје нам одговор на друго питање. Полазећи од претпоставке да никоме разборитом не би на ум пало да прави или преправља 250000 докумената да би остварио било какав реално исплатив циљ, те критике исказа докумената из амбасада у региону који је предмет наше најживље радозналости и свакодневног рада, имамо основа да тврдимо да грађа јесте веродостојна.

Као таква, она је од великог значаја за разумевање савремености, прилика да се завири иза медија и поново, на основу информација из прве руке, размисли о приликама у којима се налази наш народ и његова државност. Будући да се документи који односе на дане и догађаје које из сећања наше публике још увек нису потисли медијски притисци, сматрамо да би било сасвим оправдано да се та грађа домаћем читаоцу приближи, када год је могуће, и на српском језику.

Да би такав подухват био макар делимично остварив - овај пројекат, наиме, нема буџет - потребан је допринос читалаца у три области:

Прикупљање грађе. Подаци који се односе на нашу земљу налазе се у Београду, у Сарајеву, Загребу, Приштини, затим у најзначајнијим европским престоницама. Молимо вас да такве документе, када на њих наиђете, копирате и пошаљете на следећу адресу: dokumentacija.scyr@gmail.com

Били бисмо слободни да вас замолимо да обратите пажњу се у пољу које сте селектовали, копирали и залепили на празну страну коју је генерисао ваш текст процесор, неизоставно нађе заглавље документа. Без података који се у њему налазе документ постаје непретражив, тиме и непроверљив. Уосталом, увидом у неки од већ преведених докумената које управо објављујемо можете стећи увид како би то отприлике требало да изгледа.

Преводене. Разумљиво је да један човек, или неколицина њих, то није у стању самостално да преведе. Стога бисмо замолили све који би били заинтересовани да помогну у преводу да се јаве на исту ту адресу: dokumentacija.scyr@gmail.com

Ревизија. Стручна замерка на превод докумената на српски језик, преводилачка и лекторска, добро је дошла. Примихмо је радо и унети потребне корекције. Нико није, осим појединих – у које ми на НСПМ-у не спадамо – свезнајући, нити је за све стручан. Адреса је: dokumentacija.scyr@gmail.com

Како се приступ тој грађи отежава у мери у којој се прогони Џулијан Асанж нисмо у могућности да дамо спољну везу која гарантовано води ка тој Интернет збирци. Препоручујемо да вашем претраживачу задате одредницу: `wikileaks cables viewer`. Један међу првих пет добијених резултата понашаће се у складу с предвиђеном функцијом.

Имајући у виду значај који информације из архива Стејт департамента у изворном облику имају за нашу јавност, апелујемо да овај позив на сарадњу не схватите као упаљач за још једну експлозивну коментаторску расправу, а поготово не као захтев за преводилачки кулук: то је, напротив, прилика да се дође у мобу. Само на тај начин, заједно, да се бунар ископати, кућа под кров ставити и од душмана сачувати, па и овако велик подухват макар донекле реализовати, са никаквим, или оскудним средствима.